

ZASADY POSTĘPOWANIA EGZEKUCYJNEGO

- Zasada prawnego obowiązku prowadzenia egzekucji administracyjnej
- Zasada stosowania środków egzekucyjnych przewidzianych w ustawie
 - Zasada celowości
- Zasada stosowania środka egzekucyjnego najmniej uciążliwego dla zobowiązanego
 - Zasada niezbędności postępowania egzekucyjnego
 - Zasada współpracy
 - Zasada poszanowania minimum egzystencji
 - Zasada zagrożenia
- Zasada niekonkurencyjności form przymusu państwowego
 - Zasada prawdy obiektywnej
- Zasada zachowania pewnych względów wobec zobowiązanego

Zasada prawnego obowiązku prowadzenia egzekucji administracyjnej

Wierzyciel ma obowiązek podjęcia czynności celem wszczęcia postępowania egzekucyjnego w sytuacji, gdy zobowiązany dobrowolnie nie wykonuje ciążącego na nim obowiązku pieniężnego lub niepieniężnego. Prawo nie dopuszcza w tym zakresie uznania wierzyciela w zakresie wszczęcia postępowania egzekucyjnego, a zatem wierzyciel nie ma uprawnienia do wyboru pomiędzy wszczęciem egzekucji albo odstąpieniem od jej wszczęcia.

Wyjątek! Wierzyciel może nie podejmować czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych, jeżeli łączna wysokość należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie i kosztów upomnienia nie przekracza dziesięciokrotności kosztów upomnienia, chyba że okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy.

Zasada stosowania środków egzekucyjnych przewidzianych w ustawie

Ustawa w sposób wyczerpujący wylicza środki egzekucyjne dopuszczone do wykorzystania przez organ egzekucyjny podczas prowadzonej przez niego egzekucji obowiązków pieniężnych lub niepieniężnych.

Zasada celowości

W toku prowadzonej egzekucji administracyjnej organ egzekucyjny stosuje takie środki egzekucyjne, które to bezpośrednio prowadzą do wykonania obowiązku ciążącego na zobowiązanym. Środek egzekucyjny ma więc być efektywny i skuteczny.

**Zasada stosowania środka egzekucyjnego
najmniej uciążliwego dla zobowiązanego**

Zasada „równoważąca” zasadę celowości. Organ egzekucyjny przy wyborze środka egzekucyjnego powinien brać pod uwagę interesy zobowiązanego, by stosowany środek faktycznie doprowadził do wykonania obowiązku, ale jednocześnie by nie był on dla zobowiązanego nadmiernie uciążliwy.

Zasada niezbędności postępowania egzekucyjnego

Wszczęcie postępowania egzekucyjnego jest niezbędne wtedy, gdy faktycznie istnieje konieczność egzekucji ciążącego na zobowiązanym obowiązku. A contrario, niedopuszczalne jest wszczęcie i prowadzenie egzekucji w sytuacji nieistnienia lub bezprzedmiotowości obowiązku. Jeżeli więc zobowiązany zmienił zdanie i zdecydował się wykonać obowiązek, a następnie rzeczywiście go wykonał, to dalsze prowadzenie egzekucji tego (już wykonanego) obowiązku jest niedopuszczalne, zbędne. Niedopuszczalne również będzie prowadzenie egzekucji, gdy okaże się, że obowiązek nie istnieje lub stał się bezprzedmiotowy.

Zasada współpracy

W toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego organ egzekucyjny, wierzyciel oraz dłużnik zajętej wierzytelności pomagają sobie i ze sobą współpracują w celu doprowadzenia do prawidłowego wykonania ciążącego na zobowiązanym obowiązku.

Zasada poszanowania minimum egzystencji

Egzekucję z majątku zobowiązanego można prowadzić w takim zakresie, w jakim nie zagraża to minimum utrzymania zobowiązanego i osób będących na jego utrzymaniu w wykonaniu ustawowego obowiązku.

U.p.e.a. wymienia szczegółowo przedmioty wyłączone spod egzekucji administracyjnej, ale także przedmioty, które nie są uznane za niezbędne zobowiązanemu i jego rodzinie do życia, egzystencji.

Zasada zagrożenia

Warunkiem prowadzenia egzekucji administracyjnej jest uprzednie zagrożenie zobowiązanemu sankcją egzekucji, jeżeli dobrowolnie nie wykona obowiązku. Wierzyciel, po upływie terminu wykonania obowiązku, wysyła zobowiązanemu pisemne upomnienie, w którym wzywa zobowiązanego do wykonania obowiązku w terminie 7 dni od doręczenia tego upomnienia z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego.

W przepisach szczególnych mogą być uregulowane wyjątki od tej zasady. Np.: przymus natychmiastowy, czyli przypadek zastosowania przymusu bezpośredniego od razu po ustnym wezwaniu do wykonania obowiązku.

Zasada niekonkurencyjności form przymusu państwowego

Stosowanie środków egzekucyjnych w postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie stanowi przeszkody do wymierzenia kary w postępowaniu karnym, postępowaniu w sprawach o wykroczenia czy postępowaniu dyscyplinarnym, jeżeli niewykonanie przez zobowiązanego obowiązku realizuje znamiona czynu zagrożonego karą (czynu karalnego).

Zasada prawdy obiektywnej

Organ egzekucyjny ma obowiązek ustalenia danych niezbędnych do prowadzenia egzekucji. Ma prawo żądać od uczestników tego postępowania złożenia wyjaśnień oraz zasięgnięcia od organów administracji publicznej i innych instytucji niezbędnych informacji.

Można uchylić się od odpowiedzi w przypadkach uregulowanych w art. 83 § 1 i 2 k.p.a.

Zasada zachowania pewnych względów wobec zobowiązanego

Postępowanie egzekucyjne ma być prowadzone w taki sposób, by uniknąć wyrządzenia zobowiązanemu niepotrzebnych dolegliwości czy szkód.

Czynności egzekucyjne wyjątkowo można dokonywać w dni wolne od pracy lub w porze nocnej (21-7).

Postępowanie egzekucyjne ma być prowadzone tak, aby zobowiązany nie poniósł szkody z powodu niewłaściwego lub bezzasadnego prowadzenia egzekucji. Zobowiązany może dochodzić odszkodowania od wierzyciela lub organu egzekucyjnego za szkody wyrządzone na skutek niezgodnego z prawem wszczęcia i prowadzenia postępowania egzekucyjnego lub zabezpieczającego.